

Pericopa VaYeṭe - „Și a numit locul acela Bet El” (Geneza 28:19) [anul 5784]

În Talmud, tractatul Pesachim 88:a scrie: „Rabi Elazar a spus, ce înseamnă versetul „Multe popoare se vor duce și vor spune, veniți, să ne suim la muntele Domnului, la casa Dumnezeului lui Iacov” (Isaia 2:3); de ce este scris „Dumnezeul lui Iacov” și nu „a lui Avraham sau a lui Isaac”? Deoarece nu va fi ca cea ce a spus Avraham „munte, har הַר” după cum spune „Unde se spune (până) astăzi, pe munte Domnul va fi văzut” (Geneza 22:14); și nu ca Isaac, care a spus „câmp, sade שָׂדֵה” după cum spune „Isaac a ieșit să cugete pe câmp” (Geneza 24:63); este cum a spus Iacov care a numit-o „casă, bayit בַּיִת”, după cum scrie „Și a numit locul acela Bet El”.

Unii comentatori spun că acești termeni „munte, câmp și casă” se referă la cele trei temple: Avraham l-a numit „munte” pentru primul templu, iar analogia la munte ne spune că prezența divină (*șehina* שכּינָה) ne păzește din primul templu, așa cum paznicii unui oraș îl păzesc de pe crestele unui munte - o pază care este provizorie și nu pe vecie. Isaac l-a numit „câmp” pentru cel de al doilea templu, iar asemănarea la un câmp ne spune că aici este vorba despre o gardă deschisă de către *șehina*, deoarece la al doilea templu lipseau câțiva componenți care se aflau în primul templu. Iacov l-a numit „casă” pentru cel de al treilea templu (pe care îl va construi Mesia) fiindcă asemănarea la o casă ne vizează către o pază extraordinară de care se va bucura poporul evreu în viitor ca și casa care va fi cel mai păzit loc din lume.

Trebuie de menționat că cei trei patriarhi ai poporului nostru ne-au lăsat trei căi de slujire a Domnului, de „munca” rugăciunii.

Avraham Avinu, căpetenia credincioșilor, a mers din loc în loc și a publicat numele Dumnezeului său: „A chemat acolo numele Domnului, Dumnezeului lumii” (Geneza 21:33). El s-a străduit mult de tot ca să publice că Domnul este unul și Numele Său este unul. Avraham Avinu îi învață pe fiii lui că rugăciunea este un „munte” pe care trebuie cățărat pentru a-L sluji pe Dumnezeu. În Talmud, tractatul Taanit 2:a ni se spune: „Să îl sluiți cu toată inima voastră (Deuteronom 10:13) - adică care este slujirea din inimă? Aceasta este rugăciunea”.

Isaac Avinu care a fost „jertfit” pe un altar, este stâlpul slujirii. El a numit „munca” rugăciunii „câmp”. Condițiile pe câmp sunt grele: ori plouă acolo, ori soarele arde. Isaac ne învață: chiar și în asemenea condiții trebuie să-L slujim pe Domnul în întregime.

Iacov Avinu a numit „munca” rugăciunii „casă”. Iacov a spus: eu am 12 copii mici care nu sunt în stare să se urce pe un munte. Locul de rugăciune potrivit lor este o casă, sau după explicația lui Rași „un loc locuit”.

Iacov ne învață: sinagoga este casa omului. Atenție: în ebraică „sinagogă” este „bet-kneset בית כנסת”, adică „casă de adunare”. Cu alte cuvinte, ea este o „casă”. Omul este fericit să intre în casa lui fiindcă se simte acolo confortabil. Așa trebuie să-i fie și rugăciunea. Înțelepții ne învață: „Să nu faci din rugăciune o obișnuință” (Pirkei Avot 2:13), adică omul să nu se roage de parcă el a fost silit să o facă, s-o simtă de parcă ar fi o povară, ci s-o facă cu bucurie, așa cum intră el acasă, bucuros și vesel.

Într-adevăr, Iacov a numit locul rugăciunii „casă”, doar după ce Avraham l-a numit „munte” și Isaac l-a numit „câmp”. Întâi trebuie să te sui pe munte și să-ți dedici sufletul la slujbă. Doar după satisfacerea dorințelor sufletești, fiii lor pot ajunge la percepția că „Nu-i altceva decât casa lui Dumnezeu și aceasta este poarta cerurilor” (Geneza 28:17).

Când noi venim să ne rugăm, trebuie s-o facem cu supunere și modestie, să ne străduim și să facem un efort prin rugăciunea noastră, dar cu toate acestea să ne bucurăm de „munca” noastră făcută Domnului. Aceste principii de bază le-am învățat de la patriarhii noștri, care ne-au întemeiat rugăciunea și au numit-o munte, câmp și casă. Iar despre ultima etapă pe care a inițiat-o Iacov, a spus regele David: „M-am bucurat când mi s-a spus, să mergem la casa lui Dumnezeu” (Psalmi 122:1).

Tema a fost inspirată dintr-o lecție prezentată de marele Rabin, Maran Mordechai Eliyahu Z”L, prim-rabin al Israelului.